

Майчина пѣсенъ

Спи, мой сладъкъ, спи, мой малъкъ,
и ще имашъ скъпъ подаръкъ
щомъ престанешъ да говоришъ,
и очитъ си затворишъ
ще те грѣе въ въ градина
малка, ясна месечина
и ще видишъ, на редици,
какъ ще дойдатъ златни птици,
съ пѣснички на твойто рамо
да заспятъ. Ще трѣбва само
да посегнешъ съ ръчички
за да бждатъ твои всички.

И ще заблѣсти свѣтулка
на челото ти. И люлка
на високо ще те дига
като въ мѣничката книга,
дето се разказва още
какъ въ такива свѣтли ноци,
ако е добро детето,
дѣдо Господъ отъ небето
съ дълга пръчица ще брудне
и звезда ще му търкулне
спи, да имашъ тоя чуденъ
даръ, не трѣбва да си буденъ.

Борисъ Маковски

Който добро мисли — добро му се отплаща

(Абисинска приказка)

Имало едно време двама приятели, единият от който билъ много беденъ. Той често търсѣлъ пари на заемъ отъ съседитъ си, но никой не му давалъ.

— Ще отида при моя приятелъ. Сигурно той ще ми услужи, — рекълъ си той.

И като отишелъ при него, казалъ му: — Драги приятелю, дай ми 600 талера въ заемъ!

Приятелътъ му далъ пари въ една кесия и казалъ:

— Ето паритъ. Каквото спечелишъ, нека е твое. Ще ми върнешъ само „майката“ на паритъ.

Тогава беднякътъ се замислилъ:

— Съ тѣзи 600 талера ще избѣгамъ съ първия корабъ, който потегли отъ пристанището, — рекълъ си той.

Тъкмо когато се качвалъ на кораба, паднала незабелязано на земята кесията съ взетитъ 600 талера. Паритъ били намѣрени отъ слугата на неговия приятелъ и той ги занесълъ на господаря си. Последниятъ позналъ кесията си и пакъ я сложилъ въ сандѣка си.

Върналъ се пакъ беднякътъ при приятеля си и му казалъ:

— Драги приятелю, дай ми още малко пари, защото нѣма да ми стигнатъ.

— Добре, колко искашъ?

— Искамъ 300 талера. Вѣрвамъ ще ми стигнатъ вече.

Приятелътъ далъ и тази сума. Когато се раздѣлили, този, който получилъ паритъ, пакъ си помислилъ:

— И тия пари ще сж достатъчни, за да побѣгна съ първия корабъ.

И се запжилъ направо за пристанището. Сега той гече внимателно държалъ

паритъ, но когато се качвалъ по стълбата на парахода, кесията съ паритъ пакъ паднала въ водата. Една лакома риба я глътнала. Случило се, че слугата на приятеля му тъкмо хвърлялъ мрежа въ водата и сполучилъ да хване тая риба. Когато готвачътъ на богатия приятелъ разпралъ рибата, намѣрилъ кесията съ 300 талера и я предалъ на господаря си, който си казалъ:

— Я гледай, това е кесията, която дадохъ на моя приятелъ!

Следъ малко, ето ти че пристига беднякътъ за трети път. И му дума:

— Драги приятелю, дай ми 400 талера.

Приятелътъ му далъ паритъ, като не споменалъ нито дума за нѣкаква лихва. И прибавилъ:

— Сега трѣбва да пресметна колко всичко ти дадохъ. Първи пътъ 600, втори 300 и сега 400. Всичко прави 1300.

— Вѣрно, казалъ онзи и си помислилъ:

— Дано само Богъ ми помогне да увелича тия пари. Така ще мога да върна всичко на моя добъръ приятелъ.

Пакъ се простили и беднякътъ заминалъ на пътъ, за да търгува по море и по суша. Паритъ му ставали все повече и повече. Следъ известно време, той се завърналъ и отишълъ при приятеля си.

— Ето ти паритъ, спечелихъ доста и си връщамъ дълга.

И му наброилъ 1300 талера. Приятелътъ любезно му казалъ:

— Чакай сега да те питамъ нѣщо. Когато вземаше отъ мене паритъ, какво си помисли?

— Нищо, освенъ да ти върна паритъ.

— Но кажи ми право, нѣма да ти се разсърдя.

Тогава приятелътъ му призналъ, какъ първия и втория пътъ си помислилъ просто да избѣга съ полученитъ пари, и никога да се не върне, та дългътъ да остане неизплатенъ. Само на третия пътъ той се помолилъ на Бога да му помогне да спечели, за да може да върне паритъ на приятеля си. И съ тази Божия благословия той успѣлъ.

Тогава приятелътъ му казалъ:

— Отъ върнатия дългъ само 400 талера сж мои. И тѣхъ си задържамъ. Останало е Божие и твое. Който добро мисли — добро му се отплаща.

Така двамината станали още по добри приятели.

ЗАДАЧА

отъ бай Станю Познавача

— Е, деца, какъ прекарвате, какво ново ще ми кажете днесъ? — обсипа ни съ въпроси бай Станю, когато влѣзохме съ Татунчо при него.

— Какво да ти кажемъ, бай Станю? Нищо особено нѣма, — рекохъ азъ.

— Ама съвсемъ нищо ли нѣма?

— Уроцитъ вѣрватъ. „Пжтека“ и тя вѣрви... — допълни Татунчо.

— Вчера ме лигахъ по два предмета, — казахъ азъ.

— Е, отговори ли?

— Надѣвамъ се, че добре отговорихъ. Пъкъ не бѣха мжчни уроцитъ и азъ ги знаехъ. Учителътъ ми рече накрай: „Добре, Пжтечко!“ — та вѣрвамъ да ми писа добра бележка.

— Мене пъкъ, — рече Татунчо, — учителътъ ме попита за тебе, бай Станю.

— За мене ли? Е, какво те попита?

— Кога ще ме запознаешъ — каза — съ вашия бай Станю? Той трѣбва да е интересенъ човѣкъ. Какъ изглежда?

— А ти какво му отговори?

— Казахъ му: много е интересенъ. Има голѣми мустаци. И много работи знае.

Просто да му се чудишъ. Така че трѣбва нѣкой пътъ да те запознае. И учителътъ е много добъръ човѣкъ.

— Добре, — каза бай Станю, — Нѣкой празникъ, като решите да отидете къмъ Витоша, поканете учителя си, поканете и мене. И азъ обичамъ да се запознавамъ съ такива учени хора. Може да му задамъ нѣкоя задача. И той може да ми каже нѣкоя. Нали?

Ние потвърдихме.

— Но друго, друго интересно нѣщо нѣмате ли да ми кажете, момчета?

— Ахъ! Щѣхме да забравимъ! — извикахъ азъ. — Празника, ние имаме единъ много хубавъ празникъ преди нѣколко деня!

— Именно за него ви подпитвамъ! — каза бай Станю и се ухили до уши.

— Насмалко щѣте да забравите — видите ли какви сте! За празника искахъ да ми кажете.

— Прощавай, бай Станю, наистина щѣхме да забравимъ. Празникътъ бѣше много хубавъ. На народнитъ будители.

— Азъ бѣхъ тамъ, по „Царь-Освободителъ“. Нарочно се взирахъ въ ученицитъ, когато марширувахъ и ви видѣхъ и двамата, но вие не ме видѣхте. Много хубаво бѣше, наистина. И двамата марширувахте чудесно, пъкъ и музикитъ ви бѣха много добри...

— И ученици и учители — всички останаха много доволни. Тази година като че ли празнуването бѣше по-тържествено отъ други пътъ...

— И мене тъй ми се стори, — каза бай Станю. — Азъ изгледахъ цѣлата манифестация... Само на края вече не бѣхъ тамъ. Но докато гледахъ, трогнахъ се до сълзи. Въ наше време нѣмаше такива работи. Пакъ правѣхме такива тържества, но нѣмаше нито ученически музика, нито униформи, нито свѣсно маршируване. Крачехме така само, малко като разбита команда. Но пакъ бѣше хубаво. Младежътъ е надеждата на една държава. Следъ нѣколко години вие, които марширувахте въ редицитъ, като малки момчета, ще станете възрастни, ще вложите труда си за общото благо, ще бждете честни, добри, полезни, примѣрни граждани... Нали е така?

— То се знае, бай Станю. — Стремимъ се да се подготвимъ, докато ни

дойде времето... Но ти каза, че не си достоенъ до края — защо, бай Станю?

— Защо ли? Издърпа ме накрай отъ множеството единъ мой роднина, изведе ме, въ качи на трамвая, та ходихме надалеко...

— На разходка навѣрно?

— Не бѣше за разходка, но пакъ може да се нарече разходка. Вършихме ужъ работа.

— Че каква работа — при туй въ празникъ?

— Ами като питате, да ви кажа. Не е нѣкаква тайна, да речешъ... Този мой роднина решилъ да си купи имотъ, та ходихме да го гледаме. Безъ тебе, каже, не мога се реши да го купя. Искамъ и ти да го видишъ и да си кажешъ мнѣ нието...

— Какъвъ имотъ, бай Станю? Купихте ли го? — запитахъ азъ, но вече подозрѣхъ, че тази разходка на бай Станю не ще бжде току-тъй. Нали го знамъ, че има обичай нѣкой пътъ да подхване приказка ужъ случайно, пъкъ на края излиза нѣщо съвсемъ сериозно и важно.

— Не сме го още купили, но азъ го одобрихъ. И право си е, че е добре да има човѣкъ нѣщо имотецъ — стига да разполага съ пари да го купи. Моятъ сродникъ получилъ наследство малко пари и решилъ по такъвъ начинъ да ги запази. Инакъ, казва, ще ги похарча неусѣтно за туй за онуй, а пъкъ имотътъ нито се яде, нито се пие, нито се краде, нито молци ще ти го изядатъ, нито модата му ще мине... Азъ го насърчихъ, разбира се, да го купи. Инакъ паричитъ ще хвъркнатъ незабелязано...

Е, какъво стана сетне, бай Станю, далече ли ходихте?

— Не твърде далече. Малко отвъдъ Княжево само. Тамъ му предлагатъ едно праздно мѣсто и той пресметъ, че паритъ горе-долу ще му стигнатъ. Подиръ години пъкъ, ако намѣри отъ нѣкъде още пари, или ако спечели, дай Боже, ще си струпа тамъ една кжшурка и ще си живѣе по-ефтино...

Взехъ да чувствавамъ нетърпение, че бай Станю не бърза да ни открие сжщността на разказа си и затова го запитахъ:

— Е, голѣмо ли е мѣстото, бай Станю?

Налучкахъ.

— Абе не е много голѣмо, — отговори той. — Но не е и малко. Всичката работа е тамъ, че ние не можахме да го пресметнемъ, колко квадратни метра е цѣлото.

— Че какъ тъй не можахте? То е много лесно! — извика Татунчо.

— Ужъ лесно, ама не можахме — на! Вие като го намирате лесно — пресметнете го тогава. Задайте го дори и на пжтековцитъ, като задача за този брой, пакъ съ нѣкоя премийка.

— Безъ друго, бай Станю, — казахъ азъ. — Но най-напредъ ние не знаемъ размѣритъ му.

— Азъ ще ви ги кажа, като искате.

Бай Станю извади тефтерчето си, сложи очилата, обърна нѣколко листа и намѣри каквото търсѣше:

— Ха, ето. Мѣстото е единъ трижгълникъ. Тѣй се случило между другитъ. Нива било. Едната страна на трижгълника е равна на... на 34 метра. Другата е дълга 29 метра, а третата — 63. Да, 63 метра. Това е всичко...

— Добре, бай Станю. Ето записваме си тѣзи цифри — казахъ азъ — и те увѣряваме, че този пътъ задачата ти е много лесна. Всички пжтековци ще я разрешатъ веднага!

— Дай Боже! — каза бай Станю. Нѣмамъ нищо противъ.

Сбогувахме се и изтичахме къмъ редакцията да решаваме задачата преди да сме я съобщили на другитъ пжтековци...

По свѣта

Растението агава цѣфти само веднажъ на сто години време. По тоя причина цѣвтението му е цѣло събитие. Такова растение се намира въ Нью-Йоркската зоологическа градина и то цѣфнало тая година.

Малкиятъ Жо Оверхолтъ отъ Нью-Йоркъ има една твърде необикновена и много скъпа сбирка. Тя се состои отъ най-разнообразни яйца на птици отъ цѣлъ свѣтъ. Между тѣхъ сж най-дребнитъ, най-едритъ и такива, снесени отъ рѣдки птици.

Въ Англия живѣе нѣкой си Рикетсъ, който намислилъ да прави улици отъ стъкло. Опититъ му излѣзли много сполучливи. Счупенитъ стъкла се претопявали и изливали на дебели плочки. Съ тѣхъ се постилали улицитъ. Тази идея му дошла, когато билъ още 16 годишенъ.

Архитектъ Жени е издигналъ първия небостъргачъ въ Америка презъ 1883 г. тъкмо преди 50 години. Зданието било на 17 етажи, съ височина 115 метра.

Печатница „БР. МИЛАДИНОВИ“ — София ул. „Ив. Вазовъ“ № 11. Телеф. 44-46

Вести

Залесяване на Витоша. Тази есенъ ще бждатъ залесени нови голѣми пространства по билото на Витоша, съ борови дръвчета.

Деветъ павилиона за контрола на млѣкото ще бждатъ построени идния месецъ при входнитъ мѣста на София. Всѣки павилионъ ще струва по около 20,000 лева.

Въ Плѣвентъ ще се откриятъ нѣколко детски игрища за беднитъ деца отъ крайнитъ квартали.

Въ Пловдивъ се открили 7 нови

квартални безплатни трапезарии, въ които ще бждатъ приети нови 1000 бедни ученици.

Всѣки знае детскитъ писатели братя Гримъ. На 20 септември тази година се навършила 70 години отъ смъртта на единъ отъ тия двама братя, а именно Якобъ Гримъ.

На 21 септември сѣрбитъ чествуваха стогодишнината отъ рождението на най-голѣмия тѣхенъ детски поетъ Чика Йова-Змай.